

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

مجموعه تدقیقی قوانین و مقررات

آیین دادرسی مدنی

چاپ سیزدهم (ویرایش دوازدهم)

مشتمل بر:

قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب (۱۳۷۹/۱/۲۱) مصوب با اصلاحات و الحاقات بعدی؛

از قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب مصوب ۱۳۷۳/۴/۱۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی؛

قانون شوراهای حل اختلاف مصوب ۱۴۰۲/۶/۲۲؛

سایر قوانین و مقررات مرتبط؛

آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و بخشانمه‌های مربوط؛

آرای وحدت رویه و اصراری دیوان عالی کشور؛

نظرات مشورتی اداره کل حقوقی قوه قضائیه؛

جدول تطبیق مواد ق.آ.د.م ۱۳۷۹ با مواد ق.آ.د.م ۱۳۱۸؛

زیرنویس‌های توضیحی و تدقیقی؛

واژه‌نامه تفصیلی - مفهومی؛

فهرست‌های راهنمای؛

و ... و

معاونت حقوقی ریاست جمهوری

معاونت تدوین، تدقیق و انتشار قوانین و مقررات

فروردین ماه ۱۴۰۳

شناسنامه کتاب

عنوان کتاب: مجموعه تئیمی قوانین و مقررات آیین دادرسی مدنی

تئیه و تنظیم: امور تدوین، تئیم و انتشار قوانین و مقررات

ناشر: معاونت تدوین، تئیم و انتشار قوانین و مقررات معاونت حقوقی ریاست جمهوری

لیتوگرافی و چاپ: اداره چاپ و انتشار، ۱۴۰۰.

چاپ اول: ۱۳۷۴

چاپ سیزدهم (ویرایش دوازدهم): فروردین ماه ۱۴۰۳

شمارگان: ۱۵۰۰ نسخه

قیمت با جلد نرم: ۱۴۵۰۰۰۰ ریال قیمت با جلد سخت: ۵۰۰۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۸۱۴۶-۵۹۱

همکاران

(دکانی گیاشی (پایه‌دانه هوازدهم و سیزدهم) عبدالعلی (میمی اصفهانی (چاپ‌هاز پیشین)	تدوین و تئیم
وازنه‌نامه	عبدالعلی (میمی اصفهانی، مرحوم سید محمد تقی سلیمانی، مهندس گردانیج
آماده‌سازی	آریتا فورشیدی
لیتوگرافی و چاپ	علی ابراهیمی دهشیری - داود محمودی - محسن نعمتی
زیر نظر	مهدی مهدی‌زاده - سید رحمان سلامت

معاونت تدوین، تئیم و انتشار قوانین و مقررات مراتب تقدیر و سپاس خود را از آقای داود ترابی در چاپ حاضر و نیز آقایان سعید تقذیسان، حمیدرضا شفیعی، شاکریان، سیدمهندی روحانی، محمدهاشم صمدی اهری، مهرداد مستجاب الدعوی، حسن وارسته، مهدی احمدوند اکرادي و خانم‌ها فاطمه متصرف‌اسدی، پروین آفایور لاهروodi، مصوصه زارعی، سهیلا ذاکری، ریحانه سیفی، مریم عامری، فاطمه فلاح‌پور، الهه قربان کریمی، زهرا کمالی، مهین احمدخسنه، مصوصه زارعی، سپیده رحیم‌زاده و جمیله کاردوست که در چاپ‌های پیشین این مجموعه همکاری نموده‌اند، اعلام می‌دارد.

تمامی حقوق مادی و معنوی این اثر برای معاونت تدوین، تئیم و انتشار
قوانين و مقررات معاونت حقوقی ریاست جمهوری محفوظ است.

فیبا

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

عنوان قراردادی: ایران، قوانین و امکاں
.Iran. Laws, etc

عنوان و نام پدیدآور: مجموعه تدقیقی قوانین و مقررات آیین دادرسی مدنی مشتمل بر: قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب (در امور مدنی) مصوب ۱۳۷۹/۱/۲۱؛ از قانون تشکیل دادگاه‌های .../تهیه و تنظیم: امور تدوین، تدقیق و انتشار قوانین و مقررات [محاونت مقوی ریاست جمهوری]؛ تدوین و تدقیق: (ضا خانی گیاشی؛ زیر نظر: مهدی مهدی‌زاده، سید رحمان سلامت. مشخصات نشر: تهران: ریاست جمهوری، محاونت مقوی، معاونت تدوین، تدقیق و انتشار قوانین و مقررات، اداره چاپ و انتشار، فروردین ماه ۱۴۰۳).

مشخصات ظاهری: ۱۴۰۳-۰۶-۷۸۱۴۶-۷۸۱۴۶-۰۹۸-۰۵۹-۱

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا
موضوع: قانون مدنی - ایران

شناسه افزوده: ایران. ریاست جمهوری. معاونت تدوین، تدقیق و انتشار قوانین و مقررات. اداره چاپ و انتشار

شناسه افزوده: ایران. ریاست جمهوری. معاونت تدوین، تدقیق و انتشار قوانین و مقررات.

رده بندی گنگره: KMH ۱۷۰۴

رده بندی دیویی: ۱۴۷/۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۹۵۳۴۳۷

%%%%%%%%%%%%%

اداره چاپ و انتشار معاونت تدوین، تدقیق و انتشار قوانین و مقررات

نشانی: تهران - فیابان ولی‌عصر (عج) - قبل از چهارراه جمهوری اسلامی شماره ۱۱۵۸

کد پستی: ۱۴۵۱۶۷۶۷۴۵۱ دوونگار: ۷۰۷ - ۶۶۱۴۹۲۷۰۸ + ۹۸۶۱ - ۶۶۱۴۹۲۷۰۸ + ۹۸۶۱

پست الکترونیک: www.dotic.ir law@iripo.ir پایگاه اینترنتی:

علایم اختصاری

- ۱- ق.آ.د.ک. ۱۴۹۱: قانون آین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۱*
- ۲- ق.م.ع. ۱۳۰۴: قانون مجازات عمومی مصوب ۱۳۰۴
- ۳- ق.م.۱: قانون مدنی مصوب ۱۳۰۷ با اصلاحات و الحالات بعدی
- ۴- ق.ت. ۱۳۱۱: قانون تجارت مصوب ۱۳۱۱
- ۵- ق.آ.م.۵.۵. ۱۳۱۸: قانون آین دادرسی مدنی مصوب ۱۳۱۸
- ۶- ق.ح.ج. ۱۳۱۹: قانون امور حسنه مصوب ۱۳۱۹
- ۷- ل.ق.ا.گ.و. ۱۳۳۳: لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری مصوب ۱۳۳۳
- ۸- ل.ق.ا.ق.ت. ۱۳۴۷: لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب ۱۳۴۷
- ۹- ق.ح.خ. ۱۳۵۳: قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۵۳
- ۱۰- ق.ا.م. ۱۳۵۶: قانون اجرای احکام مدنی مصوب ۱۳۵۶
- ۱۱- ق.ا.ب.ق. ۱۳۵۶: قانون اصلاح پارهای از قوانین دادگستری مصوب ۱۳۵۶
- ۱۲- ق.ت.ع. ۱۳۵۸: لایحه قانونی تشکیل دادگاههای عمومی مصوب ۱۳۵۸
- ۱۳- ق.ا.ج. ۱۳۵۸: قانون اسلامی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۵۸ با اصلاحات بعدی
- ۱۴- ق.م.م. ۱۳۶۷: قانون مبارئ و موارد مخصوص مصوب ۱۳۶۷ با اصلاحات و الحالات بعدی
- ۱۵- ق.ا.م. ۱۳۷۰: قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۷۰ با اصلاحات و الحالات بعدی
- ۱۶- ق.ت.ع. ۱۳۷۳: قانون تشکیل دادگاههای مصوب ۱۳۷۳ با اصلاحات و الحالات بعدی
- ۱۷- ق.ا.م. ۱۳۷۵: قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات‌های بالاونده) مصوب ۱۳۷۵ (و قانون جرایم رایانه‌ای ۱۳۸۸) با اصلاحات و الحالات بعدی
- ۱۸- ق.ن.ا.م. ۱۳۷۷: قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی مصوب ۱۳۷۷
- ۱۹- ق.آ.د.ک. ۱۳۷۸: قانون آین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب (در امور کیفری) مصوب ۱۳۷۸
- ۲۰- ق.آ.م. ۱۳۷۹: قانون آین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب (در امور مدنی) مصوب ۱۳۷۹
- ۲۱- ق.م.ج.ن.م. ۱۳۸۲: قانون مجازات جرایم نیروهای مسلح مصوب ۱۳۸۲
- ۲۲- ق.ت. ۱۳۸۲: قانون تجارت الکترونیک مصوب ۱۳۸۲
- ۲۳- ق.ج.ر. ۱۳۸۸: قانون جرایم رایانه‌ای مصوب ۱۳۸۸
- ۲۴- ق.ح.خ. ۱۳۹۱: قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۱
- ۲۵- ق.م. ۱۳۹۲: قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲
- ۲۶- ق.آ.د.ک. ۱۳۹۲: قانون آین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۴
- ۲۷- ق.ن.ا.م. ۱۳۹۳: قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی مصوب ** ۱۳۹۳
- ۲۸- ق.ش.ح. ۱۳۹۴: قانون شوراهای حل اختلاف مصوب ۱۳۹۴
- ۲۹- ا.ح.ق.: اداره کل حقوقی قوه قضائیه

* تاریخ تصویب این قانون در برخی از متون ۱۲۹۰ درج شده است، ولی حسب بررسی صورت گرفته، ۱۲۹۱/۵/۳۱ صحیح می‌باشد.

** این قانون در سال ۱۳۹۴ از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام، موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شد.

پیشگفتار

رسیدگی و حل و فصل دعاوی و اختلافات بین شهروندان، یکی از مهمترین وظایف دولتها، محسوب می‌شود که تحقق آن مستلزم وجود قواعد و احکام قانونی از پیش تعیین شده است. اگرچه تعیین دقیق حقوق و تکالیف اشخاص، یکی از مقدمات ضروری برقراری نظم و تحقق عدالت در جامعه است؛ اما بی‌تردید، این مهم بدون قواعد شکلی مطلوب ناظر بر نحوه اعمال و اجرای این حقوق و تکالیف و چگونگی اثبات آنها، امری ناتمام و عیم خواهد بود. قواعد و مقررات دادرسی مدنی اثبات وثیقی با نظم عمومی دارد و هدف از وضع این گونه قواعد، تضمین حقوق شهروندی، وصول به نظم و امنیت، حافظت قانون و در نهایت تحقق عدالت در جامعه است. قانون آینین دادرسی مدنی به عنوان قانون حاکم بر حل و فصل قضایی دعاوی در محاکم، ناظر بر نحوه دادخواهی، تشریفات دادرسی، چگونگی اثبات دعوا، صلاحیت مراجع قضایی، نحوه تجدیدنظرخواهی و سایر اصول و مقرراتی است که در مقام رسیدگی به امور حسی و کلیه دعاوی مدنی و بازرگانی در دادگاههای عمومی، انقلاب، تجدیدنظر، دیوان عالی کشور و سایر مراجعی که به موجب قانون موظف به رعایت آن می‌باشدند به کار می‌رود.

نظر به اهمیت قوانین و مقررات آینین دادرسی مدنی، معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات در راستای انجام مأموریت‌های ذاتی خود مبنی بر تهیه و انتشار مجموعه‌های قوانین و مقررات موضوعی منفع، تاکنون در قالب آثار مختلف و متعدد، نسبت به تنقیح و نشر این دسته از قوانین و مقررات اقدام کرده است. مجموعه تنقیحی قوانین و مقررات آینین دادرسی مدنی یکی از مهمترین آثار این معاونت است که تاکنون دوازده بار منتشر شده و مجموعه حاضر چاپ سیزدهم آن می‌باشد که با اعمال اصلاحات و الحالات مربوط، در اختیار مخاطبان محترم قرار می‌گیرد. با هدف جوابگویی به نیاز بخش عظیمی از جامعه حقوقی و مردم عزیز، تاکنون قانون آینین دادرسی مدنی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور مدنی مصوب ۱۳۷۹ در قطعه‌های جیبی و رقعی با حجم کمتر منتشر و تقدیم علاقه‌مندان شده است؛ اما اثر حاضر (قطع وزیری)، کامل‌ترین مجموعه در این خصوص است تا مورد استفاده بهینه علاقه‌مندان به مباحث عمیق‌تر و وسیع‌تر این حوزه، به‌ویژه استادان حقوق، قضات و کلای دادگستری قرار گیرد.

از زمان انتشار نخستین چاپ این مجموعه از دو دهه قبل تاکنون، همواره دغدغه معاونت تدوین، تدقیق و انتشار قوانین و مقررات معاونت حقوقی ریاست جمهوری آن بوده که مجموعه‌های مذکور به گونه‌ای تهیه شود که ضمن منح بودن، قابلیت‌های برجسته و استثنایی برای مخاطبان فراهم کند. خوشبختانه در مجموعه حاضر ضمن تلاش بسیار برای اعمال آخرین تغییرات به عمل آمده در قوانین و مقررات مرتبط تا پایان اسفندماه ۱۴۰۲، ویژگی‌ها و قابلیت‌هایی به شرح زیر، همانند چاپ‌های قبلی، لاحظ شده است تا مخاطبان محترم به بهترین شکل ممکن از آن بهره ببرند:

الف - با توجه به اینکه از زمان لازم‌الاجرا شدن قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب (در امور مدنی) مصوب ۱۳۷۹/۱/۲۱، قانون آیین دادرسی مدنی مصوب ۱۳۱۸ و همچنین موادی از قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب مصوب ۱۳۷۳، صریحاً نسخ شده و یا به گونه‌ای تحت تأثیر قرار گرفته، تا حد امکان، سعی گردیده است نه تنها تمامی نسخ‌های صریح و ضمنی به تفکیک مشخص شود، بلکه قوانین منسوخ ضمنی نیز در زیرنویس‌ها درج شود تا برای استفاده کنندگان محترم امکان بررسی و ممیزی تشخیص‌های ناظر به نسخ‌های ضمنی فراهم گردد.

ب - در قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب (در امور مدنی)، تغییرات عده‌ای در فصل‌بندی‌ها و شماره مواد مربوط به موضوعات مختلف نسبت به قانون قبلی داده شده است، از این رو، به منظور کمک به مخاطبان محترم خصوصاً کسانی که سابقه مدنی آنان با ترتیبات مقرر در قانون قبلی شکل گرفته، واژه‌نامه تفصیلی (اعم از واژه‌ای و مفهومی) و همچنین جمله‌انهای مواد قانون آیین دادرسی مدنی مصوب ۱۳۱۸ با مواد قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب (در امور مدنی) مصوب ۱۳۷۹ تهیه و در مجموعه درج شده است، تا با کمترین زمان و بیشترین دقت ممکن دسترسی به مطالب مورد نظر ممکن گردد.

ج - با توجه به ارتباط موضوعی برخی از قوانین با قانون آیین دادرسی مدنی، در حد امکان، قوانین و مقررات مرتبط با قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب (در امور مدنی)، از جمله قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب مصوب ۱۳۷۳ با اصلاحات و الحالات بعدی، قانون صلاحیت دادگستری جمهوری اسلامی ایران برای رسیدگی به دعاوی مدنی علیه دولت‌های خارجی مصوب ۱۳۹۰/۱۲/۱۷ و قانون شوراهای حل اختلاف مصوب ۱۴۰۲/۶/۲۲ مجلس شورای اسلامی در متن مجموعه درج گردیده و تعداد زیادی از قوانین و مقررات نیز در زیرنویس مواد مربوط درج یا ارجاع شده است تا مخاطبان محترم از مراجعت به کتب و مجموعه‌های دیگر بی‌نیاز شوند و یا از چگونگی دسترسی به مطالب مورد نظر آگاهی یابند.

۵ - تمامی آرای وحدت‌رویه مرتبط با ق.آ.د.م. ۱۳۱۸ و قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب (در امور مدنی) مصوب ۱۳۷۹ با توجه به این که در حکم تفسیر قضایی و لازم‌الاجرا می‌باشند با بررسی و تدقیق و تفکیک موارد معتبر از منسوخ و توضیحات تدقیحی مربوط، در جای مربوط درج گردیده است؛ همچنین تعدادی از آرای اصراری هیأت عمومی دیوان عالی کشور که در دسترس بوده و از لحاظ مبانی استدلالی می‌توان از آن استفاده نمود، در جای مناسب به صورت زیرنویس درج شده است. لازم به ذکر می‌باشد برخی از آرای یادشده در زمان حاکمیت قانون آیین دادرسی مدنی ۱۳۱۸ و در ارتباط با مواد قانون مذکور صادر شده است، ولی چون

محتوای آن با مواد جدید همخوانی داشته و از لحاظ مبانی استدلالی قابل استفاده می‌باشد در پاورقی مواد مربوط جدید درج گردیده است.

هـ - نظرات مشورتی اداره کل حقوقی قوه قضاییه که نوعاً در پاسخ به استعلامات مراجع قضایی، اعم از دادگاه و دادسراء، صادر شده است می‌تواند از چگونگی استنباط و درک، نحوه اجرا و مشکلات فرا رو و... قوانین و مقررات در مراجع قضایی یا نزد اصحاب دعوی و حقوقدانان حکایت نماید؛ چرا که هر پرسش در حقیقت نقطعه ابهام و محل سوالی است که نوعاً قضایی یا مأمور اجرا در مقام قضا یا اجرا با آن روبرو شده است. به همین لحاظ سعی شده است تا تمامی نظرات مربوط به قانون آینین دادرسی مدنی استخراج و درج شود. درخصوص درج نظرات مشورتی اداره کل حقوقی قوه قضاییه در این مجموعه و همچنین مجموعه‌های دیگر، توجه به چند نکته مفید می‌باشد:

۱ - برای کاهش حجم مجموعه و تسهیل و تسريع در استفاده مخاطبان از آن، غالباً بخش اصلی نظر (فارغ از استعلام مربوط)، بدون دخل و تصرف عبارتی، در مجموعه درج شده است.

۲ - برخی از نظرات مشورتی در زمان حاکمیت قانون آینین دادرسی مدنی ۱۳۹۸ و در ارتباط با مواد قانون مذکور صادر شده، ولی چون محتوای آن با مواد قانون جدید همخوانی داشته، عیناً در پاورقی مواد مربوط با ذکر توضیحات لازم آورده شده است.

۳ - علی‌رغم اینکه در برخی نظرات مشورتی به قوانینی استناد شده که در حال حاضر منسخ می‌باشد، ولی نظرات مذکور با هدف استفاده از مبانی استدلالی از این مجموعه درج گردیده است. در عین حال اگر در این‌گونه موارد، توضیحی لازم بوده، در حد وسع در جای خود توضیح مداده شده است.

۴ - در مواردی که بین برخی نظرات مذکور مغایرت‌هایی وجود دارد، در حد امکان سعی شده، توضیح لازم در این ارتباط ارایه گردد تا مخاطبان محترم اشراف بیشتری نسبت به موضوع پیدا کنند.

و - نظر به اهمیت و لزوم آگاهی مخاطبان از قانون نحوه اجرای مکومیت‌های مالی مصوب ۱۳۹۳/۷/۱۵ مجلس شورای اسلامی که در تاریخ ۱۳۹۴/۳/۲۳ از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام، موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شد و ارتباط آن با دادرسی مدنی، نسبت به درج این قانون در مجموعه حاضر اقدام شده است.

ز - فهرست‌های متعدد و متنوع کاربردی برای دسترسی سریع و دقیق به مطالب مورد نظر در مجموعه درج شده است. با کمک این فهرست‌ها می‌توان از طریق شماره ماده قانون مربوط و همچنین از طریق شماره صفحه مجموعه، به مطلب و نکته مورد نظر «ماده، رأی، نظر و ...» دسترسی یافت.

ح - به منظور پرهیز از افزایش غیر ضروری حجم مجموعه، تلاش شده غالباً از علایم اختصاری برای معرفی قوانین و مقررات و یا دستگاه‌های مختلف استفاده شود. به همین منظور جدول علایم اختصاری در ابتدای مجموعه درج شده است.

ط - برای اینکه وظیفه روشن‌گری در تهییه این مجموعه و مجموعه‌های دیگر تا حد توان به صورت کامل اجرا گردد، در مواردی که بیان نظر توضیحی و تدقیحی معاونت تدوین، تتفییح و انتشار قوانین و مقررات معاونت حقوقی ریاست جمهوری درخصوص قانون و مقرره خاصی و یا سایر موارد ضرورت داشته، نظر مذکور با درج

نشان و علامت اختصاری آن معاونت (۱) در زیرنویس مربوط آمده است.

امید است جامعه حقوقی کشور و بهویژه استادان حقوق، قضات، وکلا، کارشناسان و کارگزاران دستگاه‌های اجرایی و همچنین همه صاحب‌نظران و علاقه‌مندان به موضوع آینین دادرسی مدنی، ضمن بهره‌برداری شایسته از کتاب حاضر، با ارایه نظرات، راهنمایی‌ها و پیشنهادهای خویش، ما را در ارتقای کیفی مجموعه‌های بعدی راهنمای و یاور باشند.^(۲)

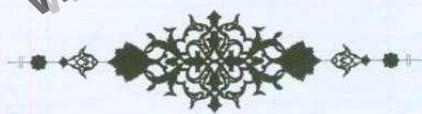
محمد دهقان

معاون حقوقی رئیس جمهور

۱ - برای ملاحظه تمامی قوانین و مقررات مربوط، به سامانه ملی قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران که علاوه بر سایت ایترانتی دولت برای دستگاه‌های اجرایی، از طریق نشانی www.qavanin.ir قابل دسترسی رایگان برای عموم مردم و علاقه‌مندان می‌باشد، مراجعه شود.

۲ - نظرات، انتقادات و پیشنهادهای خود را به نشانی: تهران - خیابان پاستور - نهاد ریاست جمهوری - معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات معاونت حقوقی ریاست جمهوری یا پست الکترونیک law@iripo.ir ارسال فرمایید. در ضمن دورنگار ۰۲۱-۶۶۴۹۲۷۰۷ و تلفن ۰۲۱-۶۶۴۷۵۰۶ - ۲۱ نیز آمده دریافت و استماع نظرات علاقه‌مندان و صاحب‌نظران می‌باشد.

فهرست‌ها

فهرست مندرجات

ردیف	عنوان	صفحه
۱	پیشگفتار	۵
۲	فهرست‌های تفصیلی قوانین و مقررات و ... مندرج در مجموعه	۱۰
۳	قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور مدنی مصوب ۱۳۷۹/۱/۲۱ با اصلاحات و الحالات بعدی	۲۳
۴	سایر قوانین	۵۸۶
۵	مقررات	۶۱۴
۶	جدول تطبیق مواد ق.آ.د.م. ۱۳۱۸ با مواد ق.آ.د.م. ۱۳۷۹	۷۶۰
۷	جدول تطبیق مواد ق.آ.د.م. ۱۳۷۹ با مواد ق.آ.د.م. ۱۳۱۸	۷۶۲
۸	واژه‌نامه تفصیلی - مفهومی قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور مدنی	۷۶۸

فهرست ابواب، فصول و مباحث

قانون آیین دادرسی دادگاه های عمومی و انقلاب (در امور مدنی)

ردیف	عنوان	مواد	صفحة
۱	کتاب اول - در امور مدنی	۵۳۹-۱	۲۳
۲	کلیات	۹-۱	۲۳
۳	باب اول - در صلاحیت دادگاهها	۳۰-۱۰	۴۳
۴	فصل اول - در صلاحیت ذاتی و نسبی دادگاهها	۲۵-۱۰	۴۳
۵	فصل دوم - اختلاف در صلاحیت و ترتیب حل آن	۳۰-۲۶	۶۹
۶	باب دوم - وکالت در دعاوی	۴۷-۳۱	۸۱
۷	باب سوم - دادرسی نخستین	۳۲۵-۴۸	۱۱۰
۸	فصل اول - دادخواست	۶۰-۴۸	۱۱۰
۹	مبحث اول - تقديم دادخواست	۵۰-۴۸	۱۱۰
۱۰	مبحث دوم - شرایط دادخواست	۵۲-۵۱	۱۱۶
۱۱	مبحث سوم - موارد توقيف دادخواست	۵۶-۵۳	۱۲۳
۱۲	مبحث چهارم - پیوستهای دادخواست	۶۰-۵۷	۱۳۲
۱۳	فصل دوم - پهای خواسته	۶۳-۶۱	۱۳۷
۱۴	فصل سوم - جریان دادخواست تا جلسه رسیدگی	۹۲-۶۴	۱۴۶
۱۵	مبحث اول - جریان دادخواست	۶۶-۶۴	۱۴۶
۱۶	مبحث دوم - ابلاغ	۸۳-۶۷	۱۵۱
۱۷	مبحث سوم - ایرادات و موانع رسیدگی	۹۲-۸۴	۱۶۷
۱۸	فصل چهارم - جلسه دادرسی	۱۰۴-۹۳	۱۹۶
۱۹	فصل پنجم - توقيف دادرسی و استداد دعوا و دادخواست	۱۰۷-۱۰۵	۲۰۸
۲۰	فصل ششم - امور اتفاقی	۱۴۸-۱۰۸	۲۱۶
۲۱	مبحث اول - تامین خواسته	۱۰۸-۱۲۹	۲۱۶
۲۲	-۱- درخواست تامین	۱۰۸-۱۲۰	۲۱۶
۲۳	-۲- اقسام تامین	۱۲۱-۱۲۹	۲۳۶
۲۴	مبحث دوم - ورود شخص ثالث	۱۳۴-۱۳۰	۲۴۰
۲۵	مبحث سوم - جلب شخص ثالث	۱۳۵-۱۴۰	۲۴۳
۲۶	مبحث چهارم - دعوای مقابل	۱۴۱-۱۴۳	۲۴۷
۲۷	مبحث پنجم - اخذ تامین از اتباع دولت های خارجی	۱۴۴-۱۴۸	۲۴۹
۲۸	فصل هفتم - تامین دلیل و اظهارنامه	۱۴۹-۱۵۷	۲۵۲
۲۹	مبحث اول - تامین دلیل	۱۴۹-۱۵۵	۲۵۲
۳۰	مبحث دوم - اظهارنامه	۱۵۶-۱۵۷	۲۵۵
۳۱	فصل هشتم - دعوای تصرف عدوانی، ممانعت از حق و مزاحمت	۱۷۷-۱۵۸	۲۵۶
۳۲	فصل نهم - سازش و درخواست آن	۱۷۸-۱۹۳	۲۷۰
۳۳	مبحث اول - سازش	۱۷۸-۱۸۵	۲۷۰
۳۴	مبحث دوم - درخواست سازش	۱۸۶-۱۹۳	۲۷۹
۳۵	فصل دهم - رسیدگی به دلایل	۱۹۴-۲۹۴	۲۸۱
۳۶	مبحث اول - کلیات	۱۹۴-۲۰۱	۲۸۱
۳۷	مبحث دوم - اقرار	۲۰۲-۲۰۵	۲۸۶
۳۸	مبحث سوم - اسناد	۲۰۶-۲۱۵	۲۸۸
۳۹	الف - مواد عمومی	۲۰۶-۲۱۵	۲۸۸
۴۰	ب - انکار و تردید	۲۱۶-۲۱۸	۲۹۲
۴۱	ج - ادعای جعلیت	۲۱۹-۲۲۲	۲۹۳

ردیف	عنوان	مواد	صفحه
۴۲	د - رسیدگی به صحت و اصالت سند	۲۲۸-۲۲۳	۲۹۵
۴۳	مبحث چهارم - گواهی	۲۲۹-۲۴۷	۲۹۷
۴۴	مبحث پنجم - معاينه محل و تحقیق محلی	۲۴۸-۲۵۶	۳۰۴
۴۵	مبحث ششم - رجوع به کارشناس	۲۵۷-۲۶۹	۳۰۶
۴۶	مبحث هفتم - سوگند	۲۸۹-۲۷۰	۳۲۰
۴۷	مبحث هشتم - نیابت قضایی	۲۹۴-۲۹۰	۳۲۷
۴۸	فصل یازدهم - رأی	۲۹۵	۳۳۱
۴۹	مبحث اول - صدور و انشاء رأی	۲۹۵-۲۹۹	۳۳۱
۵۰	مبحث دوم - ابلاغ رأی	۳۰۲-۳۰۰	۳۳۶
۵۱	مبحث سوم - حکم حضوری و غایابی	۳۰۴-۳۰۳	۳۳۹
۵۲	مبحث چهارم - واخواهی	۳۰۵-۳۰۸	۳۰۴
۵۳	مبحث پنجم - تصحیح رأی	۳۰۹	۳۵۵
۵۴	مبحث ششم - دادرسی فوری	۳۲۵-۳۱۰	۳۵۸
۵۵	باب چهارم - تجدیدنظر	۳۲۶-۳۶۵	۳۷۰
۵۶	فصل اول - احکام و قرارهای قابل نقض و تجدیدنظر	۳۲۹-۳۲۶	۳۷۰
۵۷	فصل دوم - آرای قابل تجدیدنظر	۳۳۰-۳۳۵	۳۷۰
۵۸	فصل سوم - مهلت تجدیدنظر	۳۳۸-۳۳۶	۳۸۱
۵۹	فصل چهارم - دادخواست و مقدمات رسیدگی	۳۳۹-۳۴۷	۳۸۳
۶۰	فصل پنجم - جهات تحلیل مطر	۳۴۸-۳۶۵	۳۹۲
۶۱	باب پنجم - فرجام خواهی	۳۶۶-۴۴۱	۴۰۴
۶۲	فصل اول - فرجام خواهی در امور خانوادگی	۳۶۶-۴۱۶	۴۰۴
۶۳	مبحث اول - فرجام خواهی و آرای قابل وفوج	۳۶۶-۳۶۹	۴۰۴
۶۴	مبحث دوم - موارد نقض	۳۷۰-۳۷۷	۴۰۸
۶۵	مبحث سوم - ترتیب فرجام خواهی	۳۷۸-۳۸۹	۴۱۱
۶۶	مبحث چهارم - ترتیب رسیدگی	۳۹۶-۳۹۰	۴۱۶
۶۷	مبحث پنجم - مهلت فرجام خواهی	۳۹۷-۴۰۰	۴۱۸
۶۸	مبحث ششم - اقدامات پس از نقض	۴۰۱-۴۱۲	۴۱۹
۶۹	مبحث هفتم - فرجام تبعی	۴۱۳-۴۱۶	۴۲۳
۷۰	فصل دوم - اعتراض شخص ثالث	۴۱۷-۴۲۵	۴۲۴
۷۱	فصل سوم - اعاده دادرسی	۴۲۶	۴۲۸
۷۲	مبحث اول - جهات اعاده دادرسی	۴۲۶	۴۲۸
۷۳	مبحث دوم - مهلت درخواست اعاده دادرسی	۴۲۷-۴۳۱	۴۴۵
۷۴	مبحث سوم - ترتیب درخواست اعاده دادرسی و رسیدگی	۴۲۲-۴۴۱	۴۴۶
۷۵	باب ششم - مواعده	۴۴۲-۴۵۳	۴۵۰
۷۶	فصل اول - تعین و حساب مواعده	۴۴۲-۴۴۹	۴۵۰
۷۷	فصل دوم - دادن مهلت و تجدید موعد	۴۵۳-۴۵۰	۴۵۲
۷۸	باب هفتم - داوری	۴۵۴-۵۰۱	۴۵۳
۷۹	باب هشتم - هزینه دادرسی و اعسار	۵۱۴-۵۰۲	۴۹۱
۸۰	فصل اول - هزینه دادرسی	۵۰۲-۵۰۳	۴۹۱
۸۱	فصل دوم - اعسار از هزینه دادرسی	۵۰۴-۵۱۴	۴۹۹
۸۲	باب نهم - مطالبه خسارت و اجراء به انجام تعهد	۵۱۵	۵۳۱
۸۳	فصل اول - کلیات	۵۱۵-۵۱۸	۵۳۱
۸۴	فصل دوم - خسارات	۵۱۹-۵۲۲	۵۳۶
۸۵	فصل سوم - مستثنیات دین	۵۲۳-۵۲۷	۵۷۲
۸۶	سایر مقررات	۵۲۸-۵۲۹	۵۸۵

فهرست تاریخی قوانین و مقررات (مندرج در متن)

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	صفحة
قوانین			
۱	از قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب با اصلاحات و الحالات بعدی	۱۳۷۳/۴/۱۵	۵۸۷
۲	قانون آینین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور مدنی با اصلاحات و الحالات بعدی	۱۳۷۹/۱/۲۱	۲۳
۳	قانون صلاحیت دادگستری جمهوری اسلامی ایران برای رسیدگی به دعاوی مدنی علیه دولت‌های خارجی	۱۳۹۰/۱۲/۱۷	۵۹۲
۴	قانون نحوه اجرای محاکومیت‌های مالی	۱۳۹۳/۷/۱۵	۵۹۴
۵	از سیاست‌های کلی برنامه پنج‌ساله هفتم مقام معظم رهبری	۱۴۰۱/۶/۲۰	۵۸۶
۶	قانون شوراهای حل اختلاف	۱۴۰۲/۶/۲۲	۶۰۳
مقررات			
۱	آینین‌نامه اجرایی قانون صلاحیت دادگستری جمهوری اسلامی ایران برای رسیدگی به دعاوی مدنی علیه دولت‌های خارجی	۱۳۹۲/۱۰/۴	۶۱۴
۲	آینین‌نامه نحوه استفاده از سامانه‌های پایانه‌ای یا مخابراتی	۱۳۹۵/۵/۲۴	۶۱۵
۳	آینین‌نامه شیوه تشکیل شعب تخصصی امور قضایی	۱۳۹۸/۲/۲۸	۶۲۱
۴	دستورالعمل ساماندهی و تسریع در اجرای امور قضایی	۱۳۹۸/۷/۲۴	۶۲۳
۵	تعرفه دستمزد کارشناسان رسمی دادگستری	۱۳۹۸/۱۲/۲۵	۶۲۸
۶	آینین‌نامه تعریف حق الوکاله، حق المشاوره و هزینه سفر و کلای دادگستری	۱۳۹۸/۱۲/۲۸	۶۳۹
۷	دستورالعمل ساماندهی زمان و فرایند کارشناسی رسمی دادگستری	۱۳۹۹/۱۷/۱	۶۴۷
۸	دستورالعمل ساماندهی تعیین اوقات رسیدگی به پرونده‌های قضایی در دادگستری	۱۳۹۹/۳/۲۵	۶۵۸
۹	دستورالعمل نحوه نوبت دهی جهت ارایه خدمات قضایی به مراجعان	۱۳۹۹/۶/۱۷	۶۶۲
۱۰	دستورالعمل ثبت و تکمیل اطلاعات سامانه‌های قضایی	۱۳۹۹/۶/۱۷	۶۶۴
۱۱	آینین‌نامه اجرایی نحوه اجرای محاکومیت‌های مالی	۱۳۹۹/۶/۱۸	۶۶۷
۱۲	سنده امنیت قضایی	۱۳۹۹/۷/۱۶	۶۷۱
۱۳	آینین‌نامه وظایف و اختیارات دیوان عالی کشور	۱۳۹۹/۷/۲۰	۶۸۱
۱۴	دستورالعمل ارزیابی اتفاق آراء قضایی	۱۳۹۹/۱۰/۲۲	۶۸۸
۱۵	آینین‌نامه اجرایی بند (ب) ماده (۱۱۶) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (سامانه سجل محاکومیت‌های مالی)	۱۳۹۹/۱۲/۱۳	۶۹۵
۱۶	دستورالعمل نحوه تحقیق و رسیدگی با استفاده از سامانه‌های ارتباط الکترونیک	۱۳۹۹/۱۲/۲۸	۷۰۰
۱۷	دستورالعمل حفظ شان و منزلت کارکنان قوه قضاییه	۱۴۰۰/۱/۲۳	۷۰۵
۱۸	از آینین‌نامه اجرایی لایحه قانونی استقلال کانون و کلای دادگستری	۱۴۰۰/۴/۲	۷۰۹

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	صفحة
۱۹	دستورالعمل نحوه دفاع از دعاوی طرح شده قوه قضاییه	۱۴۰۰/۷/۳	۷۱۸
۲۰	دستورالعمل ساماندهی حل و فصل اختلافات از طریق داوری و ایجاد و توسعه نهادهای داوری	۱۴۰۰/۱۱/۱۲	۷۱۹
۲۱	دستورالعمل تعیین نحوه و میزان دسترسی به سامانه سجل محکومیتهای مالی	۱۴۰۰/۱۱/۱۳	۷۲۴
۲۲	دستورالعمل ساماندهی و تسریع فرایند رسیدگی به انحصار ورثه و تحریر ترکه	۱۴۰۰/۱۱/۲۷	۷۲۶
۲۳	از دستورالعمل اجرایی نحوه توزیع و انتشار آگهی‌های دولتی	۱۴۰۱/۱/۳۱	۷۲۸
۲۴	آیین‌نامه اجرایی دفاتر و کانون خدمات الکترونیک قضایی	۱۴۰۱/۵/۲۳	۷۳۰
۲۵	آیین‌نامه حق الزحمه داوری	۱۴۰۱/۶/۵	۷۳۸
۲۶	دستور العمل نحوه تشکیل شعب تخصصی رسیدگی به اختلافات در حوزه علم و فناوری	۱۴۰۲/۲/۵	۷۳۹
۲۷	دستورالعمل نحوه حمایت از حقوق اشخاص دارای معلولیت و سالمند در فرایند دادرسی	۱۴۰۲/۴/۲۸	۷۴۲

فهرست‌نامه قوانین و مقررات

(مندرج در پرونده‌های)

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	صفحة
قوانين			
۱	از قانون مدنی	۱۳۰۷/۲/۱۸	۷۵۵
۲	از قانون مجازات اشخاصی که برای بردن مال غیر تبانی می‌نمایند	۱۳۰۷/۵/۳	۲۴۲
۳	از قانون اجازه مبادله عهدنامه موذت و قرارداد اقامت و تجارت و بحریمایی منعقده بین دولتین ایران و یونان	۱۳۱۰/۱۲/۱۰	۲۵۰
۴	از قانون تجارت	۱۳۱۱/۲/۱۲	۴۲۴
۵	از قانون قرار وجه‌الضمانه و ارفاق قضایی منعقده بین ایران و سوئیس	۱۳۱۳/۱۲/۴	۲۵۱
۶	از قانون وکالت	۱۳۱۵/۱۱/۲۵	۹۶-۱۰۶-۷۱۲
۷	از قانون تصویب ده فقره قرارداد و عهدنامه‌ها و موافقنامه‌های منعقده بین دولت ایران و دولت جمهوری ترکیه	۱۳۱۶/۳/۱۵	۲۵۰-۳۲۹
۸	قانون راجع به ترجمه اظهارات و استناد در محاکم و دفاتر رسمی	۱۳۱۶/۳/۲۰	۱۳۶
۹	از قانون آیین دادرسی مدنی	۱۳۱۸/۶/۲۵	۴۲۰
۱۰	از قانون امور حسی	۱۳۱۹/۲/۲	۵۴
۱۱	از قانون کیفر بزههای راه‌آهن	۱۳۲۰/۱/۳۱	۶۵
۱۲	از لایحه استقلال کانون وکلای دادگستری	۱۳۳۳/۱۲/۵	۱۰۶-۱۸۸-۶۵۶-۶۵۷-۷۰۹-۷۱۷

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	صفحه
۱۳	از قانون مربوط به عهدنامه بازرگانی و دریانوردی بین دولت ایران و دولت هند	۱۳۳۴/۱۱/۲۲	۲۵۱
۱۴	از قانون متمم سازمان دادگستری و اصلاح قسمتی از لایحه قانونی اصول تشکیلات دادگستری و استخدام قضات مصوب ۱۴ اسفند ماه ۱۳۳۳ کمیسیون مشترک دادگستری مجلسین	۱۳۳۵/۶/۱۷	۱۸۸
۱۵	از قانون راجع به قرارداد بازرگانی و اقامت و دریانوردی بین دولتین ایران و ایتالیا	۱۳۳۷/۹/۲۰	۲۵۲
۱۶	از لایحه قانونی راجع به منع مداخله وزرا و نمایندگان مجلسین و کارمندان در معاملات دولتی و کشوری	۱۳۳۷/۱۰/۲۲	۱۸۸
۱۷	از قانون بودجه سال ۱۳۳۹ کل کشور	۱۳۳۸/۱۲/۱۹	۲۲۶
۱۸	از قانون دریابی	۱۳۴۳/۶/۲۹	۳۰-۱۷۹-۲۳۸-۲۸۲
۱۹	از قانون راجع به عهدنامه مودت و اقامت بین دولت ایران و جمهوری اتریش	۱۳۴۴/۸/۲۳	۲۵۱-۳۲۹
۲۰	از قانون قرارداد اقامت و دریانوردی بین دولت ایران و دولت فرانسه	۱۳۴۵/۲/۱۸	۲۵۲
۲۱	از قانون وصول بهای اب مازن و شرکت‌های تابع وزارت آب و برق	۱۳۴۶/۳/۸	۲۲۱
۲۲	از قانون حفاظت و بهره‌برداری از بسترهای انت	۱۳۴۶/۵/۲۵	۵۰۹
۲۳	از قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجراه پژوهه‌ی مستأجر	۱۳۴۷/۱۰/۲۳	۲۲۱
۲۴	از قانون اجازه الحق دولت ایران به مقاوله‌نامه بین‌المللی مربوط به حمایت از مزد	۱۳۵۱/۲/۱۸	۵۷۵
۲۵	از قانون کتوانسیون وین درباره روابط کنسولی	۱۳۵۳/۱۲/۲	۳۳۰
۲۶	از قانون اجازه الحق دولت ایران به کتوانسیون ۱۲ اکتبر ۱۹۲۹ ورشو و پروتکل ۲۸ سپتامبر ۱۹۵۵ لاهه و کتوانسیون ۱۸ سپتامبر ۱۹۶۱ گواهی کوادالاخارا و پروتکل ۸ مارس ۱۹۷۱	۱۳۵۴/۲/۳۱	۷۱
۲۷	از کتوانسیون مربوط به یکسان کردن برخی مقررات حمل و نقل هوایی بین‌المللی ورشو - اکتبر ۱۹۲۹ همراه با اصلاحات بعدی آن	۱۳۵۴/۲/۳۱	۷۰
۲۸	از قانون دفاتر استاد رسمی و کانون سردفتران و دفتریاران	۱۳۵۴/۴/۲۵	۲۹۴-۴۰۶
۲۹	از قانون ثبت احوال	۱۳۵۵/۴/۱۶	۷۵۵
۳۰	از قانون صدور چک	۱۳۵۵/۴/۱۶	۵۹۶
۳۱	از کتوانسیون تکمیلی کتوانسیون حمل و نقل مسافر و توشه به وسیله راه‌آهن مورخ ۲۵ فوریه ۱۹۶۱ مربوط به مسؤولیت راه‌آهن در قبل فوت و جرح مسافرین	۱۳۵۵/۱۱/۱۷	۶۹
۳۲	از قانون اصلاح پاره‌ای از قوانین دادگستری	۱۳۵۶/۳/۲۵	۲۸۲
۳۳	از قانون اجرای احکام مدنی	۱۳۵۶/۸/۱	۴۴-۶۶۷-۶۶۸-۶۶۹

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	صفحه
۳۴	لایحه قانونی راجع به رفع تجاوز و جبران خسارات واردہ به املاک	۱۳۵۸/۸/۲۷	۲۶۱
۳۵	از قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۱۳۵۸/۹/۱۲	۳۴-۸۱-۳۰۱-۴۶۱-۵۸۷
۳۶	از قانون تشکیل سازمان بازرگانی کل کشور	۱۳۶۰/۷/۱۹	۵۰۹
۳۷	از قانون عملیات بانکی بدون ربا (بهره)	۱۳۶۲/۶/۸	۲۰۲
۳۸	از قانون توزیع عادلانه آب	۱۳۶۱/۱۲/۱۶	۲۷۱-۳۰۸
۳۹	از قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه	۱۳۶۳/۱۰/۲	۵۰۹-۵۱۰
۴۰	قانون استفاده از نظر افسران راهنمایی در تصادفات	۱۳۶۴/۹/۷	۳۰۸
۴۱	از قانون تعیین حدود وظایف و اختیارات و مسؤولیت‌های ریاست جمهوری اسلامی ایران	۱۳۶۵/۸/۲۲	۶۸۷
۴۲	از قانون محاسبات عمومی	۱۳۶۶/۶/۱	۸۸
۴۳	از قانون مالیات‌های مستقیم	۱۳۶۶/۱۲/۳	۶۴۱-۶۵۳
۴۴	از قانون اساسنامه جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران	۱۳۶۷/۲/۸	۵۰۹
۴۵	از قانون نحوه وصول مطالبات بانک‌ها	۱۳۶۸/۱۰/۵	۳۵۵
۴۶	اصحاب دعوی» مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام، در خصوص «انتخاب و کیل توسط اصحاب دعوی	۱۳۷۰/۷/۱۱	۸۲
۴۷	از قانون مناطق دریایی جمهوری اسلامی ایران بحیره عرب و در خلیج فارس و دریای عمان	۱۳۷۲/۱/۳۱	۲۳۷
۴۸	از قانون تشکیل پژوهشی قانونی کشور	۱۳۷۲/۴/۲۷	۷۵۱
۴۹	از قانون رسیدگی به تخلفات اداری	۱۳۷۲/۹/۷	۱۵۶
۵۰	از آیین نامه نحوه استفاده از زمین و منابع ملی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران	۱۳۷۲/۱۲/۱۵	۲۲۲
۵۱	از قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب	۱۳۷۳/۴/۱۵	۶۲۳
۵۲	قانون فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی	۱۳۷۳/۴/۱۹	۸۷
۵۳	از قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان	۱۳۷۴/۱۲/۲۲	۳۰۷
۵۴	از قانون مجازات اسلامی (کتاب پنجم تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده)	۱۳۷۵/۳/۲	۲۵-۳۷-۲۵۷-۲۶۹-۲۹۷-۳۰-۱-۶۱۲
۵۵	از قانون کیفیت اخذ پروانه و کالت دادگستری	۱۳۷۶/۱/۱۷	۶۵۵
۵۶	از قانون داوری تجاری بین‌المللی	۱۳۷۶/۶/۲۶	۴۷۷
۵۷	از قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور کیفری	۱۳۷۸/۶/۲۸	۴۲۱
۵۸	از قانون موافقنامه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت فدراسیون روسیه جهت معاهدت در پرونده‌های مدنی و جزایی	۱۳۷۸/۹/۲۰	۱۵-۲۵۲-۳۳۰
۵۹	از قانون موافقنامه معاهدت قضایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری اسلامی آذربایجان	۱۳۷۸/۹/۲۰	۳۳۰
۶۰	قانون استفساریه تبصره ذیل ماده (۹) «قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه مصوب «۱۳۶۳»	۱۳۷۹/۲/۲۸	۵۱۰

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	صفحه
۶۱	قانون استفساریه تبصره ذیل ماده (۹) «قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه مصوب ۱۳۶۳»	۱۳۷۹/۶/۱۳	۵۱۰
۶۲	از قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت	۱۳۸۰/۱۱/۲۷	۵۱۱
۶۳	از قانون کانون کارشناسان رسمی دادگستری	۱۳۸۱/۱/۱۸	۳۱۶-۶۴۸
۶۴	ز سیاست‌های کلی قضایی	۱۳۸۱/۷/۲۸	۶۴۷-۶۵۲-۶۹۷
۶۵	از قانون تجارت الکترونیکی	۱۳۸۲/۱۰/۱۷	۲۸۸-۲۹۲
۶۶	از قانون تسهیل اعطاء تسهیلات بانکی و کاهش هزینه‌های طرح و تسريع در اجرای طرح‌های تولیدی و افزایش منابع مالی و کارآبی بانک‌ها	۱۳۸۶/۴/۵	۲۲۱
۶۷	از قانون مدیریت خدمات کشوری	۱۳۸۶/۷/۸	۸۸
۶۸	از قانون ثبت اختراعات، طرح‌های صنعتی و علایم تجاری	۱۳۸۶/۸/۷	۴۴
۶۹	از قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن	۱۳۸۷/۲/۲۵	۵۱۱
۷۰	از قانون تصویب کنوانسیون حقوق افراد دارای معلولیت	۱۳۸۷/۹/۱۳	۷۴۲
۷۱	از قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی	۱۳۸۹/۴/۲۳	۵۱۱
۷۲	از قانون حمایت از شرکت‌های مؤسسات دانش بنيان و تجاری سازی نوآوری‌ها و اختراعات	۱۳۸۹/۸/۵	۷۲۹
۷۳	از قانون رسیدگی به تخلفات رانندگان	۱۳۸۹/۱۲/۸	۳۰۸
۷۴	از قانون دیوان عدالت اداری	۱۳۹۰/۹/۲۲	۷۷
۷۵	از قانون نظارت بر رفتار قضات	۱۳۹۰/۷/۱۷	۳۵-۴۴-۸۲-۵۸۷- ۶۶۱-۷۱۶
۷۶	از قانون صلاحیت دادگستری جمهوری اسلامی ایران برای رسیدگی به دعاوى مدنی عليه دولتهای خارجی	۱۳۹۰/۱۲/۱۷	۴۹۹
۷۷	از قانون حمایت خانواده	۱۳۹۱/۱۲/۱	۴۴-۱۱۱-۱۵۲- ۷۵۵
۷۸	از قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز	۱۳۹۲/۱۰/۳	۷۶
۷۹	از قانون مجازات اسلامی	۱۳۹۲/۲/۱	۲۹۹-۴۶۵-۶۵۷
۸۰	از قانون آینین دادرسی کیفری	۱۳۹۲/۱۲/۴	۱۱۰-۴۱۵-۴۲۱- ۵۸۹-۶۱۵-۶۸۴- ۶۸۶-۷۰۰-۷۴۲- ۷۵۴-۷۵۶
۸۱	از قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی	۱۳۹۳/۷/۱۵	۲۱۶-۵۷۸
۸۲	از قانون شوراهای حل اختلاف	۱۳۹۴/۹/۱۶	۶۱-۲۵۴-۲۷۰
۸۳	از قانون اعتبار استناد عادی و اهمیات پرداختی شرکت‌های تعاونی روستایی عشاریری و صیادی به اعضاء	۱۳۹۴/۱۲/۱۷	۲۲۱
۸۴	از قانون بیمه اجباری خسارات واردشده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسائل نقلیه	۱۳۹۵/۲/۲۰	۳۵۳-۵۱۱-۵۹۴

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	صفحه
۸۵	از قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	۱۳۹۵/۱۱/۱۰	۵۱۱-۵۲۶-۶۶۴
۸۶	از قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۰-۱۳۹۶)	۱۳۹۵/۱۲/۱۴	۴۵۳-۵۹۴-۶۰۰-۶۹۷-۷۱۹-۷۲۲
۸۷	از قانون حفاظت، احیاء و مدیریت تالاب‌های کشور	۱۳۹۶/۲/۴	۵۱۲
۸۸	از قانون هوای پاک	۱۳۹۶/۴/۲۵	۵۱۲
۸۹	قانون نفسیر ماده (۵۰۵) قانون آینین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب (در امور مدنی)	۱۳۹۶/۸/۳	۵۰۳
۹۰	از قانون حمایت از حقوق معلولان	۱۳۹۶/۱۲/۲۰	۹۵-۷۴۲
۹۱	از قانون جهش تولید دانش بینان	۱۴۰۱/۱۲/۱۱	۸۳-۷۳۹
۹۲	از قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور	۱۴۰۱/۱۲/۲۴	۶۵۴
۹۳	از قانون شوراهای حل اختلاف	۱۴۰۲/۶/۲۲	۵۷-۶۹-۲۵۳-۲۵۶-۴۹۷

مقدرات

۱	آینین نامه ترتیب اینیان سوگند	۱۳۲۱	۲۲۵
۲	آینین نامه تعریفه هزینه آمد و بفت و خسارات مرقوم در ماده ۴۲۵ آینین دادرسی مدنی	۱۳۲۲	۳۰۳
۳	آینین نامه تعیین مرجع گواهی وکالت و معاونی در ممالکی که دولت ایران در آن نمایندگی سیاسی یا کنسویت نداشته باشد	۱۳۵۲/۳/۱۹	۹۹
۴	نامه شماره ۱/۷/۱۱ مورخ ۱۳۸۰/۷/۱۱ رییس هیئت‌پژوهشکی قانونی کشور به ریاست محترم نهاد قوه قضائیه	۱۳۸۰/۷/۱۱	۳۰۶
۵	از آینین نامه احرار استعدادهای برتر و نخبگان	۱۳۸۵/۶/۱۴	۷۴۰
۶	از آینین نامه اصلاحی قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب	۱۳۹۵/۷/۱۰	۶۲۳
۷	از دستورالعمل ساماندهی زندانیان و کاهش جمعیت کیفری زندان‌ها	۱۳۹۸/۵/۲۱	۵۹۵
۸	از دستورالعمل نحوه مشارکت و تعامل نهادهای مردمی با قوه قضائیه	۱۳۹۸/۱۲/۵	۷۴۹
۹	از دستورالعمل انجام خدمات کنسولی در نمایندگی (مقررات مرتبط با اداره سجلات و احوال شخصیه)	۱۳۹۹/۱/۱۸	۱۵۱-۳۲۷
۱۰	نظامنامه جدید ماده ۱۹ قانون تجارت ۱۳۱۱/۲/۱۳	۱۴۰۰/۶/۳	۵۲۹

بخشنامه‌های رییس قوه قضائیه

ردیف	موضوع	شماره - تاریخ	صفحه
۱	نحوه اقدام در مورد پرونده‌هایی که از بین رفته باشد (وزارت دادگستری)	۱۳۵۸/۲/۲۶ - ۷/۱۸۰۰	۳۳۲
۲	نحوه اجرای احکامی که له کارکنان ایرانی سفارتخانه‌های خارجی در جمهوری اسلامی ایران صادر گردیده	۱۳۷۸/۱۲/۲ - ۱/۷۸/۱۲۷۴۶	۳۳۹
۳	دفاع و پاسخگویی به دعاوی از طریق اداره ثبت احوال محل صدور سند یا شناسنامه و خودداری از مکاتبه با سازمان مرکزی ثبت احوال کشور	۱۳۷۹/۸/۱ - ۱/۷۹/۱۱۲۱۲	۶۸

مفهومه تلقیه قوانین و مقررات آئین دادرسی محلی

۴۶۸	۱۳۷۹/۱۰/۵ - ۱/۷۹/۱۶۵۷۵	احتزار محاکم از ارجاع حکمیت و داوری به کارمندان اداری شاغل در محاکم قضایی	۴
۱۱۴	۱۳۷۹/۱۲/۱ - ۱/۷۹/۲۰۷۰۰	اعمال نظارت دقیق بر دفاتر دادگاه جهت جلوگیری از هرگونه سوءاستفاده در ارجاع دادخواست یا پرونده به شعبه خاص موردنظر دادخواست دهنده	۵
۱۱۳	۱۳۷۹/۱۲/۲۵ - ۱/۷۹/۲۲۰۹۶	ممنوعیت خارج کردن پرونده از محیط کار به منزل توسط کارکنان اداری محاکم	۶
۴۶۸	۱۳۸۰/۱/۷ - ۱/۸۰/۴۱	احتزار محاکم از انتخاب و قبول قضات و کارمندان اداری به داوری، کارشناسی (خبره) سپرپستی اموال و ایتمام و تصفیه امور ورشکستگان و لزوم نظارت و مراقبت در اجرای آن	۷
۲۷۰	۱۳۸۰/۶/۱۹ - ۱/۸۰/۱۱۵۰۱	اختصاص شعبه‌ای از محاکم جهت رسیدگی به پرونده‌های مربوط به اراضی موات و دولتی	۸
۳۳۴	۱۳۸۰/۷/۱ - ۱/۸۰/۱۲۴۶۸	لزوم درج نام و نام خانوادگی، سمت دادرس یا دادسان و مشخصات دادگاه رسیدگی کننده و امضای مقام اقدام کننده در ذیل دادنامه‌ها و برگ‌های تحقیقاتی، صورت مجلس‌ها، دستورهای قضایی یا اداری	۹
۱۱۴-۳۳۱	۱۳۸۰/۷/۲۴ - ۱/۸۰/۱۴۳۳۲	ممنوعیت ثبت مجدد پرونده به دلیل تعدد شاکی یا خواهان، تعدد متهمن یا خوانده و تغییر موضوعات ادعا شده	۱۰
۳۰۶	۱۳۸۰/۹/۵ - ۱/۸۰/۱۶۹۱۸	کاربرد آزمایش DNA و جنگل استفاده قضات	۱۱
۳۰۲	۱۳۸۱/۱۰/۱۷ - ۱/۸۱/۱۸۸۷۱	لزوم رعایت اخلاق و مناسبات انسانی، اصحاب دعوی و مراجعین و رسیدگی بی طرفانه و اجتناب از افسوس کاربردن عبارت‌ها و واژه‌های موہن کنایه‌آمیز	۱۲
۴۱۷	۱۳۸۲/۳/۱۹ - ۱/۸۲/۱۳۵۵۹	اعلام تخلف از مواد قانونی یا اعمال غرض یا بی اطاعت مبانی قضایی قضاتی که به نحوی از انحا در امر رسیدگی دخالت داشته‌اند توسط رؤسای شعب دیوان عالی کشور	۱۳
۴۶۸	۱۳۸۲/۶/۱۵ - ۱/۸۲/۹۸۸۵	احتزار محاکم از انتخاب و قبول قضات و کارمندان اداری به داوری، کارشناسی (خبره) سپرپستی اموال و ایتمام و تصفیه امور ورشکستگان و تأکید بر اجرای آن	۱۴
۱۵۲	۱۳۸۲/۱۲/۱۹ - ۱/۸۲/۱۹۸۷۴	خودداری از تحويل اسناد و نامه‌ها به مراجحان و به ویژه متهمن	۱۵
۱۱۴	۱۳۸۳/۲/۱۶ - ۱/۸۳/۲۰۳۶	لزوم رسیدگی به دعاوى دولت و موارد مرتبط با حقوق عامه تحت نظر ریس شعبه اول محاکم و در مورد معذوریت توسط عضو علی‌البدل	۱۶
۵۱۲	۱۳۸۳/۶/۱۹ - ۱/۸۳/۹۱۹۹۳	معافیت ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) از پرداخت هزینه دادرسی	۱۷
۸۱	۱۳۸۴/۶/۱۲ - ۱/۸۴/۷۰۸۰	خودداری از پذیرش وکالت وکلایی که قبل از عنوان قاضی در جریان رسیدگی و صدور احکام مربوط به پرونده‌های اصل ۴۹ قانون اساسی دخالت داشته‌اند و با اخذ وکالت از محکومان این پرونده‌ها، در دعاوى مورد نظر به عنوان وکیل در محاکم انقلاب اسلامی شرکت می‌نمایند	۱۸
۱۹۳	۱۳۸۳/۱۰/۲۲ - ۱/۸۳/۱۴۰۴۱	سوءاستفاده افراد از قانون با طرح واهی شکایت جزایی یا حقوقی علیه قاضی یا قضات رسیدگی کننده برای رد قضی و امتناع دادرس از رسیدگی	۱۹

۱۵۳	۱۳۸۳/۱۱/۱۸ - ۱/۸۳/۱۴۹۲۶	تسريع در اجرای طرح ساماندهی ابلاغ اوراق قضایی	۲۰
۴۱۴	۱۳۸۴/۱۰/۱۱ - ۱/۸۴/۱۳۴۹۳	خودداری دادگاههای خانواده و تجدیدنظر آن از اجرای حکم و ثبت طلاق یا فسخ نکاح زوجه تا عودت پرونده از دیوان عالی کشور	۲۱
۴۹۶	۱۳۹۶/۱/۲۸ - ۹۰۰۰/۲۷۸۹/۱۰۰	یکنواخت‌سازی در اخذ هزینه دادرسی	۲۲
۲۷۹	۱۳۹۸/۵/۲۸ - ۱۰۰/۶۳۹۴۰/۹۰۰	اهمیت صلح و سازش و نقش آن در احراق حق و پیشگیری از اطلاع دادرسی	۲۳
۳۱۰	۱۳۹۸/۹/۳۰ - ۹۰۰۰/۱۵۴۰۷۶/۱۰۰	ممنوعیت مراجع قضایی و ادارات دادگستری و ثبت استناد و املاک از ارجاع امر کارشناسی به کارشناسانی که شاغل قضایی یا اداری دادگستری یا ثبت استناد و املاک هستند	۲۴
۲۹۹	۱۳۹۹/۱/۱۱ - ۹۰۰۰/۱۹۴۸/۱۰۰	حفظ شأن و اعتبار شهادت شهود در نظام قضایی	۲۵
۶۵۲	۱۳۹۹/۲/۳۰ - ۹۰۰۰/۳۰۵۹۵	کیفیت اخذ پرونده دادگستری و ارایه قانونمند خدمات قضایی و کالتی	۲۶
	۱۳۹۹/۶/۱۵ - ۹۰۰۰/۱۰۷۱۸۲/۱۰۰	ضرورت تسريع در رسیدگی به پرونده‌هایی که دارای خواهان یا شاکی متعدد می‌باشند	۲۷
۶۹۷	۱۳۹۹/۱۲/۱۷ - ۹۰۰۰/۱۶۱۴۶۴	مانگن زمان رسیدگی به پرونده‌ها	۲۸

فهرست تاریخی رای وحدت رویه هیأت عمومی دیوان عالی کشور برآورد و جذر زیرنویس‌ها)

ردیف	موضوع	شماره - تاریخ	صفحة
۱	مرجع تعیین قیم برای صغیر مقیم ایران	۱۳۲۳/۷/۲۷ - ۲۲۴	۵۴
۲	رد دادخواست فرجامی در صورت ضمیمه نبودن وکالت‌نامه وکیل	۱۳۳۵/۹/۵ - ۱۸۵۵	۴۱۲
۳	قرار رد دادخواست به علت عدم رفع نقص ضمایم دادخواست فرجامی	۱۳۳۶/۸/۱ - ۱۵۰	۴۱۲
۴	شمول مقررات فصل سوم قانون آیین دادرسی مدنی در باب خسارت تأخیر تاذیه نسبت به دعاوی (از جمله دعوى مطالبه وجه برات) که خواسته آن بول خارجى است	۱۳۵۳/۱۰/۴ - ۹۰	۵۴۰
۵	اختلاف نظر دادگاههای مدنی در باب صلاحیت	۱۳۵۹/۳/۲۸ - ۹	۵۵
۶	کافی نبودن سابقه ابلاغ در مرحله بدوي برای ابلاغ دادخواست‌های پژوهشی و فرجامی	۱۳۶۰/۴/۶ - ۲۳	۳۸۹
۷	صلاحیت دادگاههای مدنی در دعاوی مطالبه وجوه مربوط به غیرمنقول ناشی از عقود و قراردادها و غير آن	۱۳۶۳/۹/۵ - ۳۱	۵۷
۸	ضرورت نصب قیم به منظور اداره امور مالی برای افراد فاقد ولی خاص پس از رسیدن به سن بلوغ و قبل از اثبات رشد	۱۳۶۴/۱۰/۳ - ۳۰	۱۲۳
۹	دعوى مطالبه وجه چک از ظهرنویس و به منزله واخواست تلقی شدن گواهی بانک محال علیه دایر به عدم تاذیه وجه چک	۱۳۶۹/۷/۱۰ - ۵۳۶	۲۲۲
۱۰	صلاحیت عام محاکم دادگستری در رسیدگی به دعوى الزام به انتقال ملک با وجود صلاحیت هیأت‌های مقرر در ماده (۱۴۷) اصلاحی قانون ثبت	۱۳۶۹/۱۲/۲۱ - ۵۵۱	۴۵
۱۱	رسیدگی محاکم دادگستری به اختلاف متداعسين در اصل مالکیت ملکی که به ثبت نرسیده	۱۳۷۰/۱۰/۱۰ - ۵۶۹	۴۵

ردیف	موضوع	شماره - تاریخ	صفحه
۱۲	صلاحیت دادگاه‌های حقوقی در رسیدگی به دعوی مالکیت اشخاص حقیقی یا حقوقی نسبت به اموالی که با حکم دادگاه‌های انقلاب اسلامی مصادره شده است	۱۳۷۱/۲/۲۹ - ۵۷۵	۴۵
۱۳	صلاحیت دادگاه‌های انقلاب در رسیدگی به ادعای اشخاص حقیقی یا حقوقی نسبت به اموالی که دادگاه‌های انقلاب نامشروع شناخته و مصادره نموده‌اند و تجدیدنظر در رأی وحدت رویه شماره ۵۷۵ مورخ ۱۳۷۱/۲/۲۹	۱۳۷۱/۱۲/۲ - ۵۸۱	۴۵
۱۴	صلاحیت دادگاه‌های دادگستری در رسیدگی به درخواست تغییر تاریخ تولد کمتر از پنج سال	۱۳۷۴/۴/۱۳ - ۵۹۹	۶۸
۱۵	شمول واژه «محکوم علیه» در ماده (۳۱) قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب از جهت تجدیدنظرخواهی به خواهان یا شاکر	۱۳۷۵/۱۰/۱۸ - ۶۱۳	۴۱۵
۱۶	صلاحیت مراجع غیر دادگستری صلاحیت عام مراجع دادگستری را منتفی نمی‌نماید	۱۳۸۰/۹/۲۷ - ۶۵۵	۴۶
۱۷	حدوث اختلاف و تبیین صلاحیت رسیدگی بین مراجع قضایی و غیرقضایی	۱۳۸۲/۱/۱۹ - ۶۶۰	۷۷
۱۸	قابل تجدیدنظر بودن دعوی اعسار	۱۳۸۲/۷/۲۹ - ۶۶۲	۳۷۵-۵۰۱
۱۹	قابلیت فرامخواهی کلنه دعاوی بوط به طلاق	۱۳۸۳/۳/۱۹ - ۶۶۶	۲۵۷
۲۰	تبیین مرجع صالح به رسیدگی به دعوی مالکیت امواله کسر تخلیه کالاهایی که توسط حاملین در محوطه نهاده شده می‌گردد	۱۳۸۳/۹/۱۰ - ۶۷۰	۴۶
۲۱	خلع ید	۱۳۸۳/۱۰/۱ - ۶۷۲	۲۵۷
۲۲	تهدهات ارزی دانشجویی	۱۳۸۴/۲/۱۳ - ۶۷۵	۳۳
۲۳	صلاحیت دادگاه رسیدگی کننده به دعوای چک	۱۳۸۵/۳/۲۳	۵۹
۲۴	صلاحیت هیأت موضوع ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی	۱۳۸۵/۱۱/۲۴ - ۶۹۷	۵۷
۲۵	صلاحیت دادگاه رسیدگی کننده به دعوای مطالبه مهریه	۱۳۸۶/۸/۱ - ۷۰۵	۵۹
۲۶	عدم الزام قانونی به دخالت وکیل برای اقامه دعاوی حقوقی، شکایت از آراء و دفاع از آنها	۱۳۸۷/۱۲/۱۱ - ۷۱۴	۳۰
۲۷	قابلیت استعمال دعوای اعسار که مدیون در اثناء رسیدگی به دعوای دایین اقامه کرده است	۱۳۹۰/۱۰/۱۳ - ۷۲۲	۶۶
۲۸	صلاحیت دادگاه رسیدگی به دعاوی راجع به استناد ثبت احوال	۱۳۹۱/۴/۲۷ - ۷۲۶	۵۹۶
۲۹	نحوه پرداخت غرامت بایع به مشتری در صورتی که مبيع مستحق للغیر باشد	۱۳۹۲/۷/۱۵ - ۷۳۳	۷۴۲
۳۰	تغییر قاضی صادر کننده قرار امتناع از رسیدگی نافی صلاحیت دادگاه مرجع آله نخواهد بود	۱۳۹۳/۸/۲۰ - ۷۳۵	۶۹
۳۱	مطلوبه بهای اراضی تصرفی شهرداری‌ها	۱۳۹۴/۱۰/۲۹ - ۷۴۷	۴۶
۳۲	صلاحیت مرجع رسیدگی کننده به دعاوی اشخاص به طرفیت اداره ثبت احوال به خواسته صدور شناسنامه	۱۳۹۵/۱/۲۴ - ۷۴۸	۴۷
۳۳	مرجع صالح برای حل اختلاف دادگاه‌های واقع در حوزه قضایی یک استان دادگاه تجدیدنظر همان استان است	۱۳۹۵/۶/۲ - ۷۵۲	۷۳
۳۴	کیفیت تنظیم و تسليم تقاضای دریافت جنین اهدایی	۱۳۹۵/۱۰/۱۴ - ۷۵۵	۴۷

ردیف	موضوع	شماره - تاریخ	صفحه
۳۵	دعوی مطالبه خسارت تأخیر تأديه محکومیه خارج از صلاحیت هیات های تشخیص اداره کار و امور اجتماعی و در صلاحیت دادگاه است	۱۳۹۶/۱/۲۹ - ۷۵۷	۴۷
۳۶	رسیدگی به اختلافات فردی کارگر و کارفرما مطابق مواد ۱۵۷ و قانون کار که از اجرای این قانون ناشی شده باشد در صلاحیت هیات های تشخیص و حل اختلاف است و در صورتی که خواهان مشمول مقررات قانون استخدام کشوری باشد در صلاحیت دادگاه های دادگستری است	۱۳۹۷/۱/۲۱ - ۷۶۷	۵۱
۳۷	صلاحیت دادگاه خانواده نسبت به دادگاه حقوقی صلاحیت ذاتی است و حل اختلاف در صلاحیت دیوان عالی کشور خواهد بود	۱۳۹۷/۴/۲۶ - ۷۶۹	۷۸
۳۸	نحوه مطالبه خسارت حق الوکالت توسط ادارات دولتی در مواردی که محکومله واقع می شوند	۱۳۹۷/۵/۱۶ - ۷۷۱	۲۲۶
۳۹	انتقال مال به دیگری توسط مدیون با انگیزه فرار از ادای دین، بعد از محکومیت قطعی به پرداخت دین واجد جنبه کیفری است	۱۳۹۸/۱/۲۰ - ۷۷۴	۶۰۰
۴۰	لزوم الصاق و بطلان تمیر مالیاتی به وکالت نامه وکیل جهت به جریان اندادن دادخواست	۱۳۹۸/۶/۲۶ - ۷۸۰	۱۲۳
۴۱	قطعی بودن نظرات شورای انتظامی نظام مهندسی و عدم قابلیت اعتراض به آنها در مرجع قضایی	۱۳۹۸/۱۰/۲۴ - ۷۸۶	۴۷
۴۲	عدم استعمال اعتراض اشخاص بحق رسالات و روشکستگی خارج از مهلت های مذکور در ماده ۵۳۷ قانون بحث	۱۳۹۹/۴/۳ - ۷۸۹	۴۲۴
۴۳	قابل فراموشی بودن قرار رد دادخواست اعاده تدوین دعوی اثبات وقینت	۱۳۹۹/۵/۱۴ - ۷۹۳	۴۰۸
۴۴	بطالان شرط مندرج در قرارداد اعطای تسهیلات بانکی نسبت به سود مازاد بر مصوبات بانک مرکزی	۱۳۹۹/۵/۲۱ - ۷۹۵	۳۷
۴۵	چنانچه رأی دادگاه کیفری با توجه به درجه مجازات قانونی جرم در زمان صدور قابل فراموش باشد، کاهش مجازات به موجب قانون جدید تأثیری در قابلیت فراموشی ندارد	۱۳۹۹/۷/۱ - ۷۹۶	۴۳
۴۶	نحوه رسیدگی دادگاه های تجدیدنظر استان با استناد به تبصره الحاقی ماده (۴۰) قانون نظام پزشکی	۱۳۹۹/۷/۸ - ۷۹۷	۴۰۱
۴۷	عدم صلاحیت کمیسیون رفع تداخلات نسبت به رسیدگی به دعوی خلع ید	۱۳۹۹/۷/۲۲ - ۸۰۱	۴۸
۴۸	صلاحیت دیوان عدالت اداری در رسیدگی به اعتراض اشخاص حقوقی دولتی و عمومی نسبت به آراء کمیسیون ماده صد قانون شهرداری	۱۳۹۹/۹/۱۸ - ۸۰۳	۴۸
۴۹	تعیین وجه التزام قراردادی به منظور جبران خسارت تأخیر در اتفاقی تهدیدات پولی، حتی اگر بیش از شاخص قیمت های اعلامی رسمی (نرخ تورم) باشد، در صورتی که مغایرتی با قوانین و مقررات امری از جمله مقررات پولی نداشته باشد، معابر و فاقد اشکال قانونی است	۱۳۹۹/۱۰/۱۶ - ۸۰۵	
۵۰	در موارد مستحق للغير در آمدن مبيع و جهل خریدار به وجود فساد، هرگاه ثمن وجه رایج کشور باشد، دادگاه میزان غرامت را بر اساس میزان افزایش قیمت (تورم) اموالی که از نظر نوع و اوصاف مشابه همان مبيع هستند، تعیین می کند	۱۴۰۰/۴/۱ - ۸۱۱	۵۴۱

مجموعه تلقیه قوانین و مقررات آیین دادرسی مدنی

ردیف	موضوع	شماره- تاریخ	صفحة
۵۱	مباه خسارت تأخیر تادیه وجه چک بر مبنای نرخ تورم، تاریخ چک است نه تاریخ مطالبه	۱۴۰۰/۴/۱ - ۸۱۲	۵۴۲
۵۲	غیرقابل فرجامخواهی بودن آراء صادره از دادگاه‌های کیفری یک درخصوص اعسار از پرداخت دید	۱۴۰۰/۹/۱۶ - ۸۱۷	۶۰۱
۵۳	امکان رسیدگی به فرجامخواهی در صورت اسقاط حق تجدیدنظرخواهی در مهلت تجدیدنظر	۱۴۰۱/۱/۱۶ - ۸۱۹	۴۰۵
۵۴	توقف محاسبه خسارت تأخیر تادیه وجه چک با صدور حکم اعسار از پرداخت محاکومه یا تقسیط آن	۱۴۰۱/۴/۲۸ - ۸۲۴	۵۴۲
۵۵	تعیین مرتع صالح در رسیدگی به دعواه زوجه به طرفیت متعدد ثالث مبنی بر الزام به تنظیم سند رسمی مال غیرمنقول موضوع مهریه	۱۴۰۱/۱۲/۱۶ - ۸۲۹	۴۸
۵۶	قابل استماع بودن دعواه اعتراض ثالث یکی از طرفین دعواه نخستین در مرحله تجدیدنظر در فرضی که وی طرف دعواه تجدیدنظر نبوده است	۱۴۰۲/۳/۲-۸۳۱	۴۲۹
۵۷	غیر مالی بودن دعواه ابطال رای داوری	۱۴۰۲/۶/۲۸ - ۸۴۶	۴۷۸
۵۸	مرجع صالح برای حل اختلاف بین دادگاه عمومی (حقوقی) با دادگاه کیفری دو در جمهه قضایی یک استان	۱۴۰۲/۹/۲۱ - ۸۴۱	۷۸

رأی وحدت بیون هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

ردیف	موضوع	شماره/تاریخ	صفحة
۱	عدم صلاحیت دیوان عدالت اداری در رسیدگی به اختلافات از عقود و معاملات و قراردادها	۱۳۷۹/۶/۲۰ - ۱۹۷	۴۶

**فهرست تاریخی آرای اصراری هیأت عمومی دیوان عالی کشور
مندرج در زیرنویس‌ها)**

ردیف	شماره- تاریخ	صفحة
۱	۱۳۸۰/۱۱/۹ - ۲۲	۲۵
۲	۱۳۸۷/۴/۲۵ - ۸	۴۳
۳	۱۳۷۵/۹/۶ - ۲۱	۱۷۰
۴	۱۳۷۲/۳/۴ - ۲۲	۱۷۰-۳۸۰
۵	۱۳۷۸/۱۲/۲۴ - ۲۳	۴۵۹
۶	۱۳۸۱/۱۰/۱۰ - ۱۵	۴۲۱
۷	۱۳۸۲/۷/۱۵ - ۱۱	۴۲۲